

SCYR 2012

RIADENIE VÝŠVIHU A STABILIZÁCIE SYSTÉMU KLASICKÉHO A ROTAČNÉHO INVERZNÉHO KYVADLA *(SWING-UP AND STABILIZING CONTROL OF CLASSICAL AND ROTARY INVERTED PENDULUM SYSTEMS)*

Ing. Slávka JADLOVSKÁ

8. 5. 2012

(školitel: *prof. Ing. Ján SARNOVSKÝ, CSc.*)

Katedra kybernetiky a umelej inteligencie
Fakulta elekrotechniky a informatiky
Technická univerzita v Košiciach

I.

Základné body prezentovaného problému

I. získanie matematických modelov pre:

- systém jednoduchého klasického inverzného kyvadla
- systém jednoduchého rotačného inverzného kyvadla
- systém jednosmerného (DC) motora s aplikačným využitím pre systémy inverzných kyvadiel

II. návrh stratégie riadenia systémov jednoduchých inverzných kyvadiel

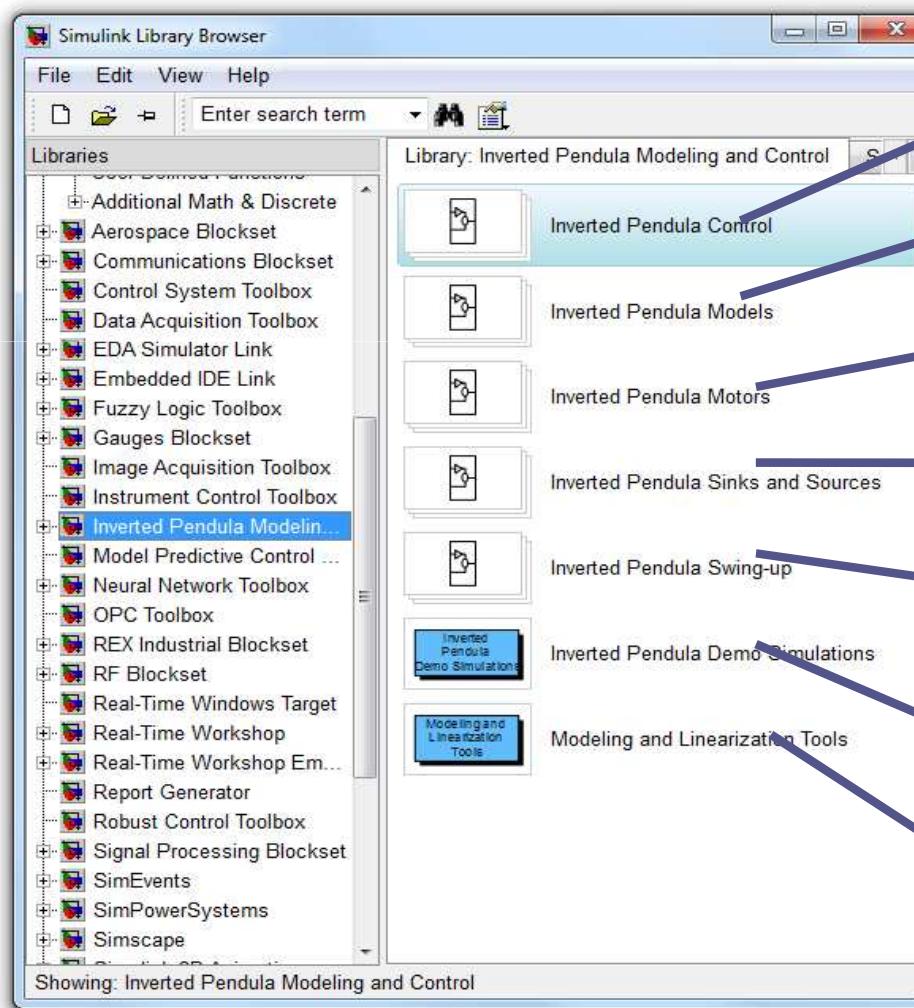
- výšvih kyvadla z dolnej stabilnej do hornej nestabilnej rovnovážnej polohy
- stabilizácia kyvadla v hornej nestabilnej rovnovážnej polohe

III. simulačné overenie navrhnutej stratégie riadenia a zhodnotenie dosiahnutých výsledkov

I.

8. 5. 2012

Inverted Pendula Modeling and Control - IPMaC (knižnica funkčných blokov)

stavové riadenie

modely inverzných kyvadiel

motory

vstupno-výstupné bloky

výšvih do hornej polohy

demonštračné simulácie

GUI nástroje

8. 5. 2012

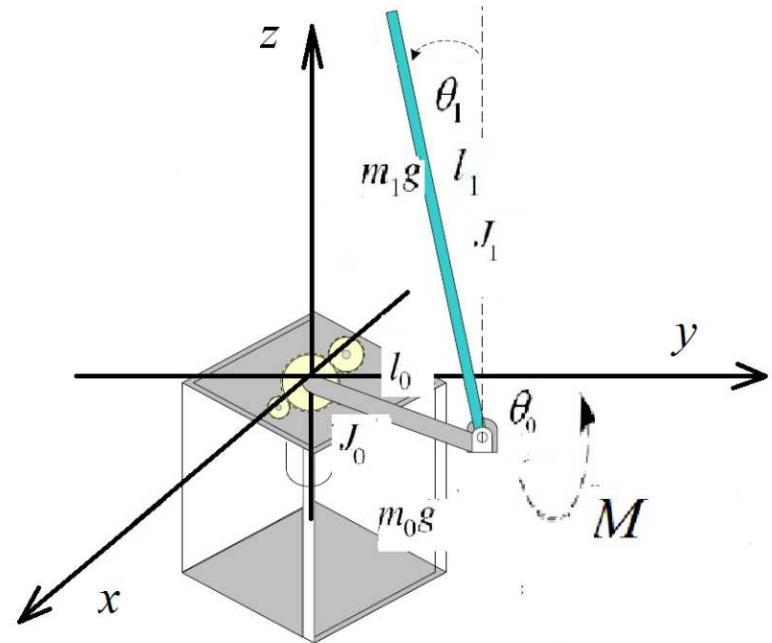
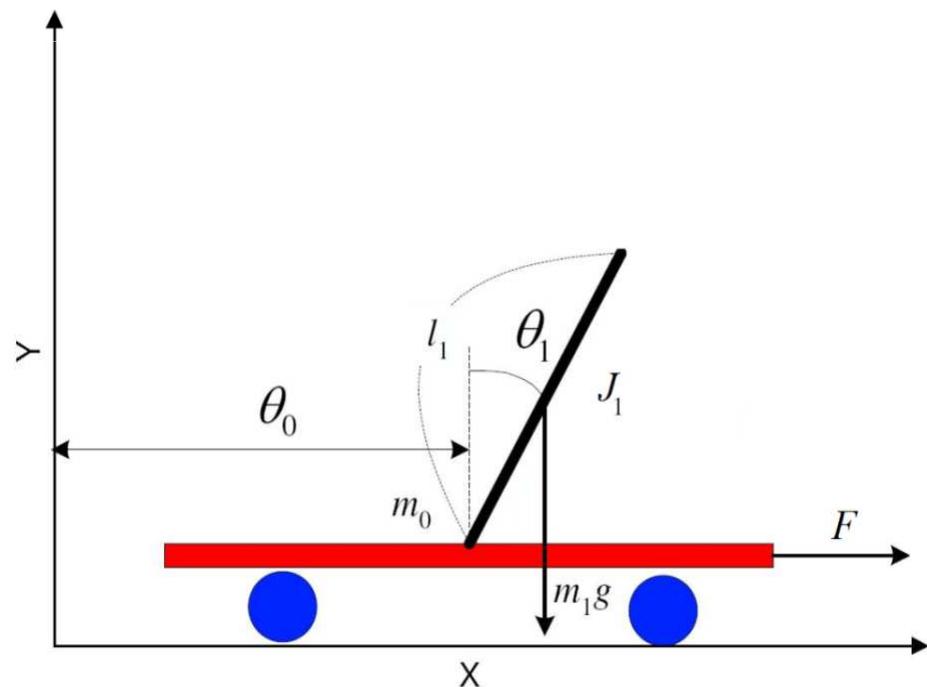
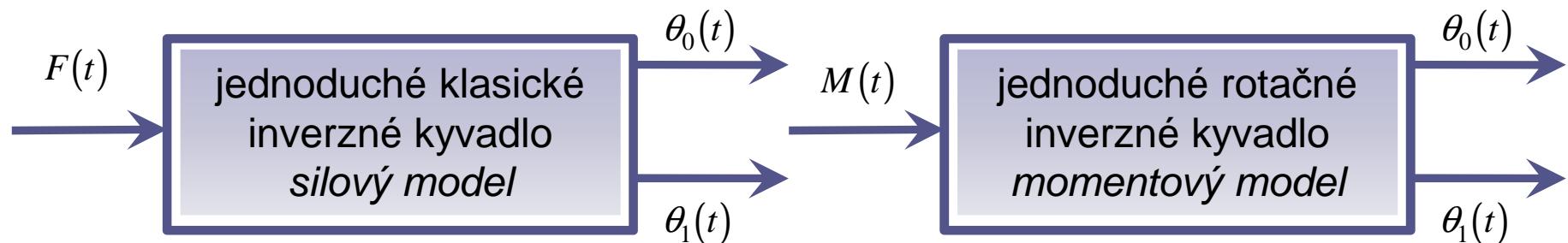
II.

Matematické modelovanie systému jednoduchého klasického a rotačného inverzného kyvadla - všeobecný prístup

II. A.

8. 5. 2012

Jednoduché klasické a rotačné inverzné kyvadlo - schéma a parametre

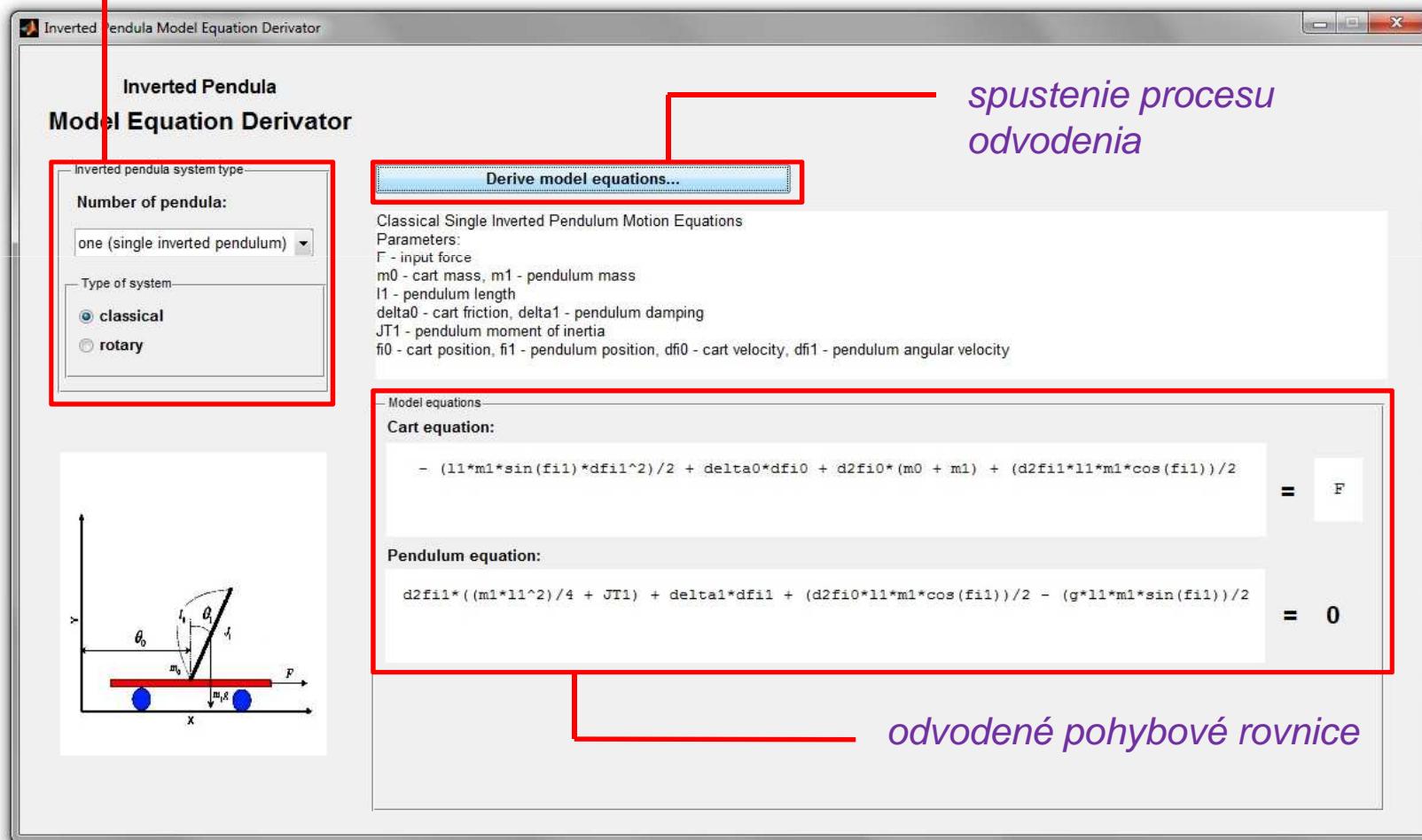

II. A.

8. 5. 2012

Inverted Pendula Model Equation Derivator (automatické odvodenie matematických modelov)

výber typu systému a počtu kyvadiel

II. A.

8. 5. 2012

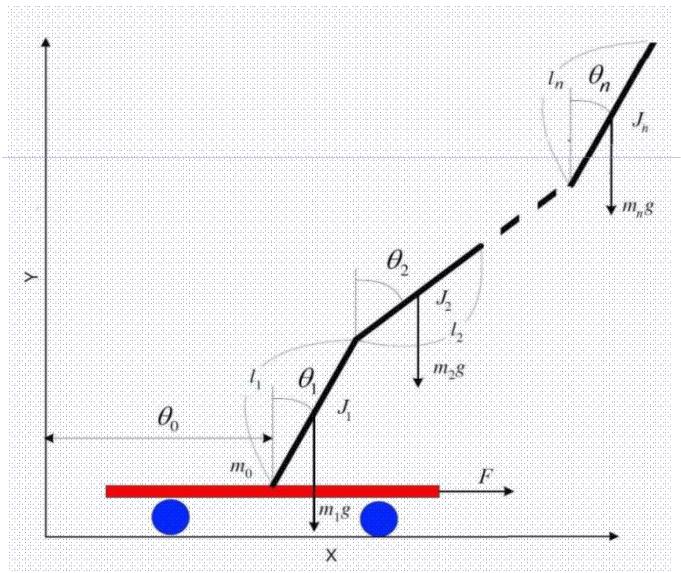
Zovšeobecnený prístup k modelovaniu systémov inverzných kyvadiel

Popis systému:

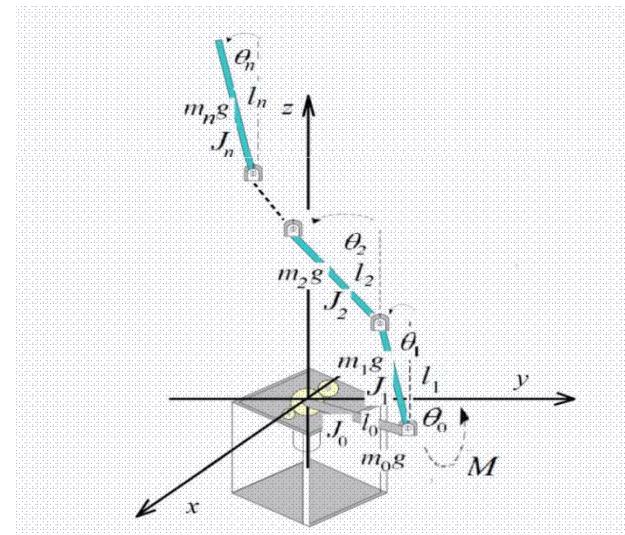
$$\boldsymbol{\theta}(t) = (\theta_0(t) \quad \theta_1(t) \quad \dots \quad \theta_n(t))^T$$

poloha vozíka/ramena

výchylky kyvadiel

systém n klasických inverzných kyvadiel

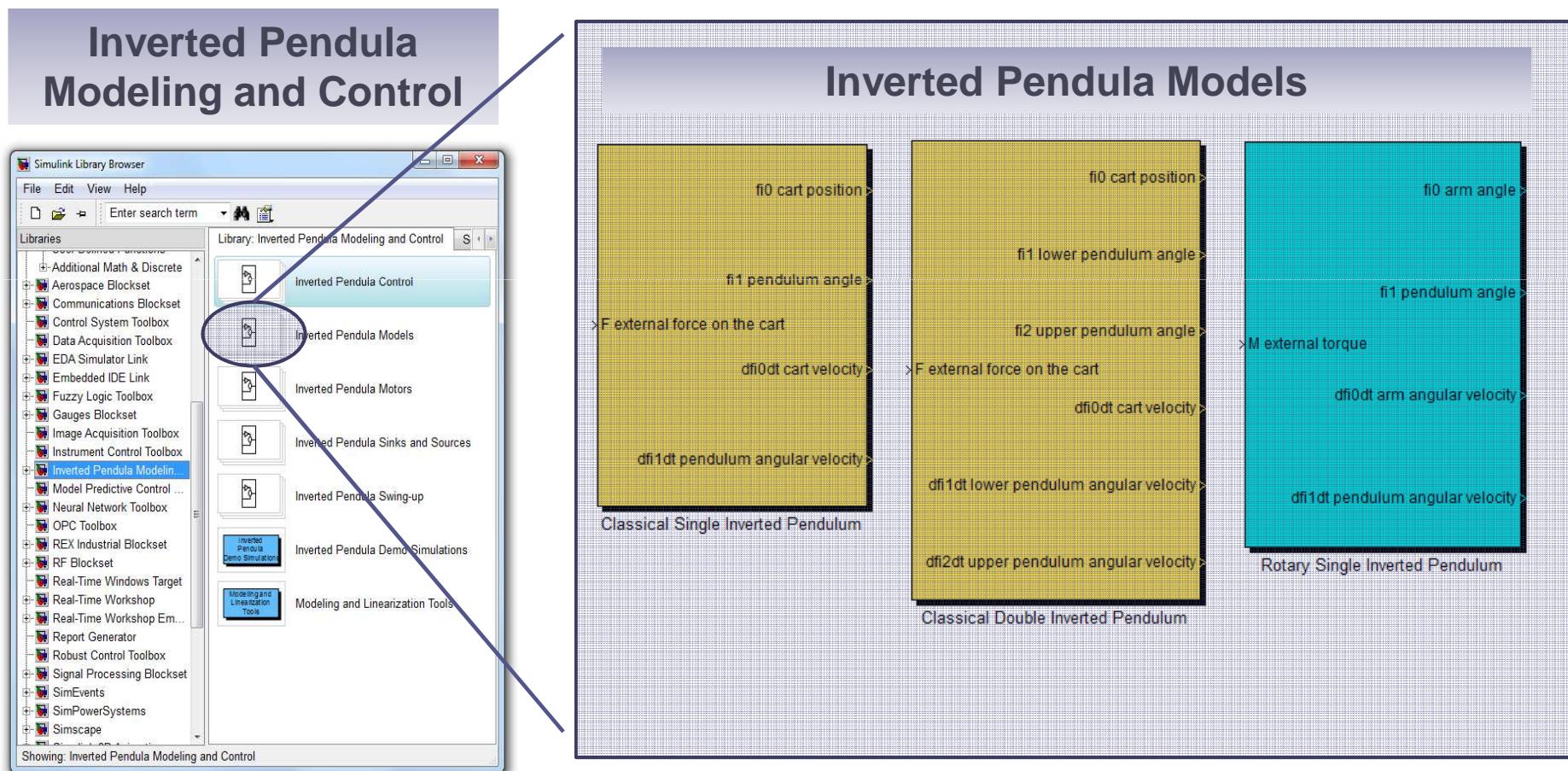
systém n rotačných inverzných kyvadiel

Minimálna forma ODE: $\boldsymbol{M}(\boldsymbol{\theta}(t))\ddot{\boldsymbol{\theta}}(t) + \boldsymbol{N}(\boldsymbol{\theta}(t), \dot{\boldsymbol{\theta}}(t))\dot{\boldsymbol{\theta}}(t) + \boldsymbol{P}(\boldsymbol{\theta}(t)) = \boldsymbol{V}(t)$

II. A.

8. 5. 2012

Simulačné modely inverzných kyvadiel (funkčné bloky)

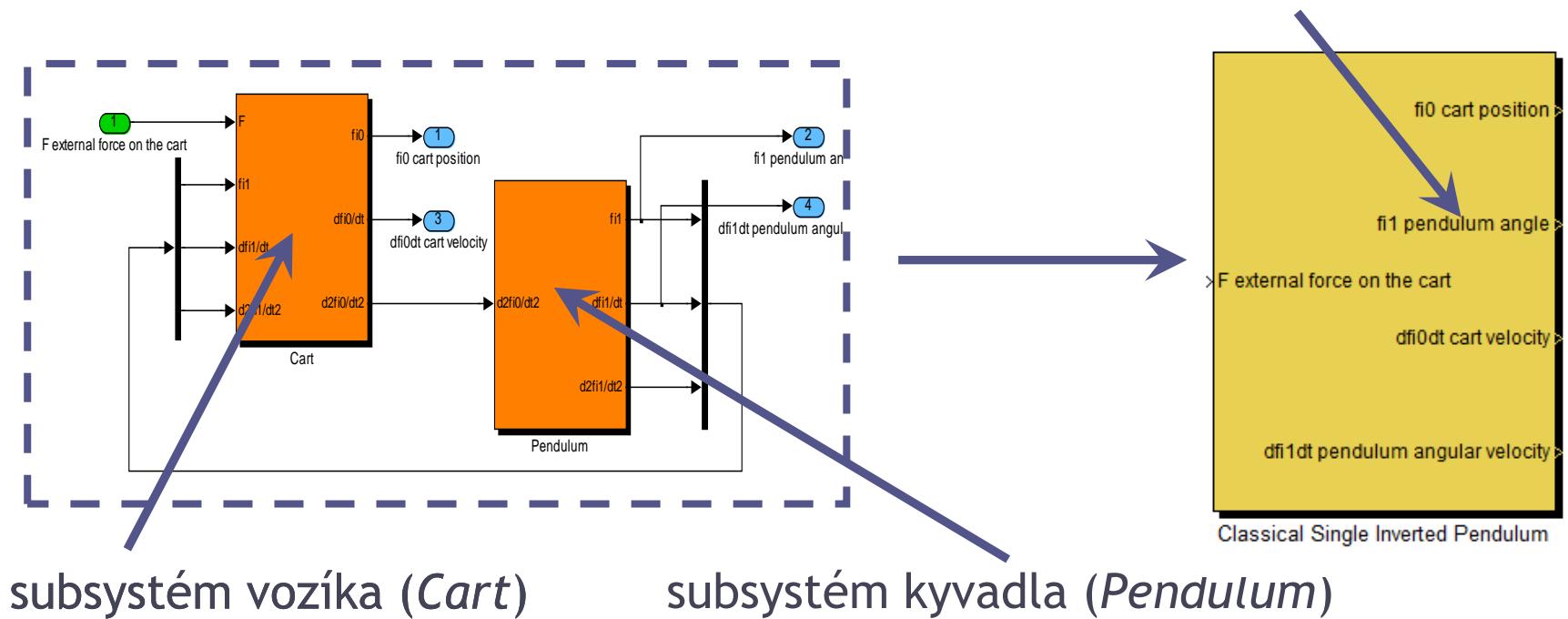
II. A.

8. 5. 2012

Modelovanie systému jednoduchého klasického inverzného kyvadla

$$\begin{pmatrix} m_0 + m_1 & \frac{1}{2}m_1l_1\cos\theta_1(t) \\ \frac{1}{2}m_1l_1\cos\theta_1(t) & J_1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \ddot{\theta}_0(t) \\ \ddot{\theta}_1(t) \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} \delta_0 & -\frac{1}{2}m_1l_1\dot{\theta}_1(t)\sin\theta_1(t) \\ 0 & \delta_1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \dot{\theta}_0(t) \\ \dot{\theta}_1(t) \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 \\ -\frac{1}{2}m_1gl_1\sin\theta_1(t) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} F(t) \\ 0 \end{pmatrix}$$

funkčný blok *Classical Single Inverted Pendulum*

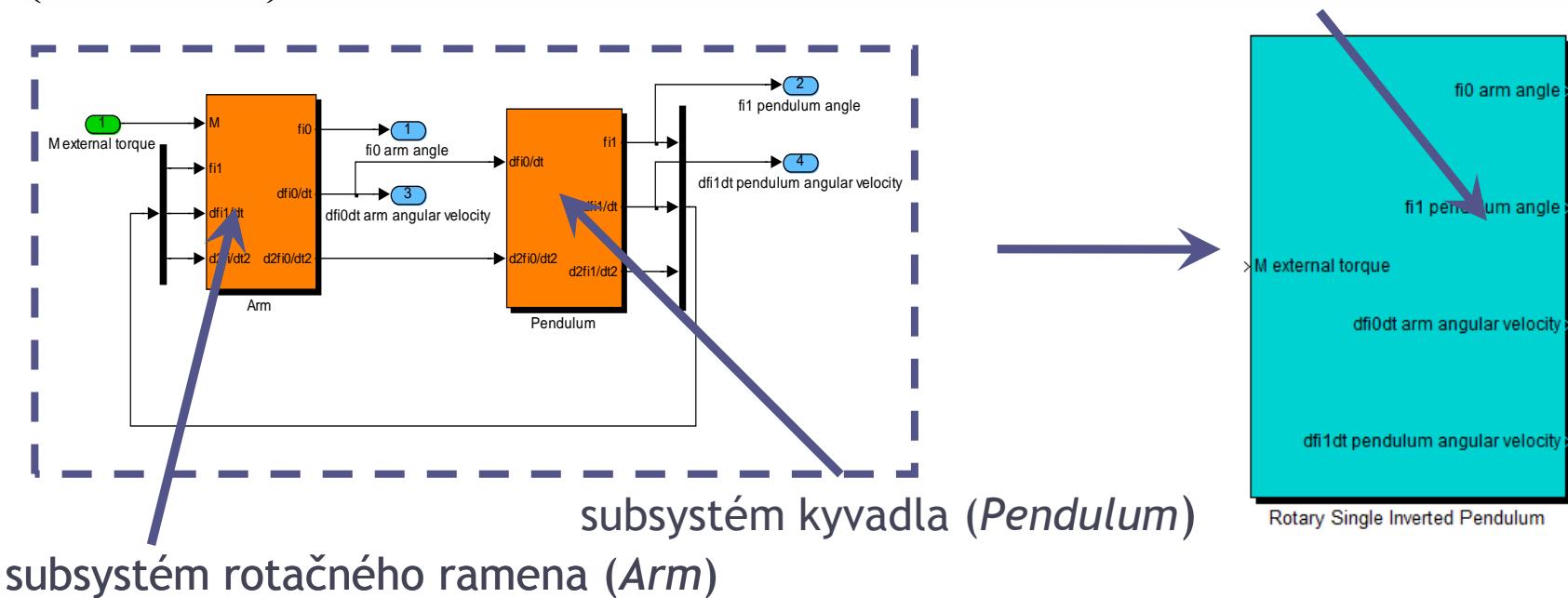
II. A.

8. 5. 2012

Modelovanie systému jednoduchého rotačného inverzného kyvadla

$$\begin{pmatrix} J_0 + m_1 l_0^2 + \frac{1}{4} m_1 l_1^2 \sin^2 \theta_1(t) & \frac{1}{2} m_1 l_0 l_1 \cos \theta_1(t) \\ \frac{1}{2} m_1 l_0 l_1 \cos \theta_1(t) & J_1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \ddot{\theta}_0(t) \\ \ddot{\theta}_1(t) \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} \delta_0 + \frac{1}{4} m_1 l_1^2 \dot{\theta}_1(t) \sin 2\theta_1(t) & -\frac{1}{2} m_1 l_0 l_1 \dot{\theta}_1(t) \sin \theta_1(t) \\ -\frac{1}{8} m_1 l_1^2 \dot{\theta}_0(t) \sin 2\theta_1(t) & \delta_1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \dot{\theta}_0(t) \\ \dot{\theta}_1(t) \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 \\ \frac{1}{2} m_1 g l_1 \sin \theta_1(t) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} M(t) \\ 0 \end{pmatrix}$$

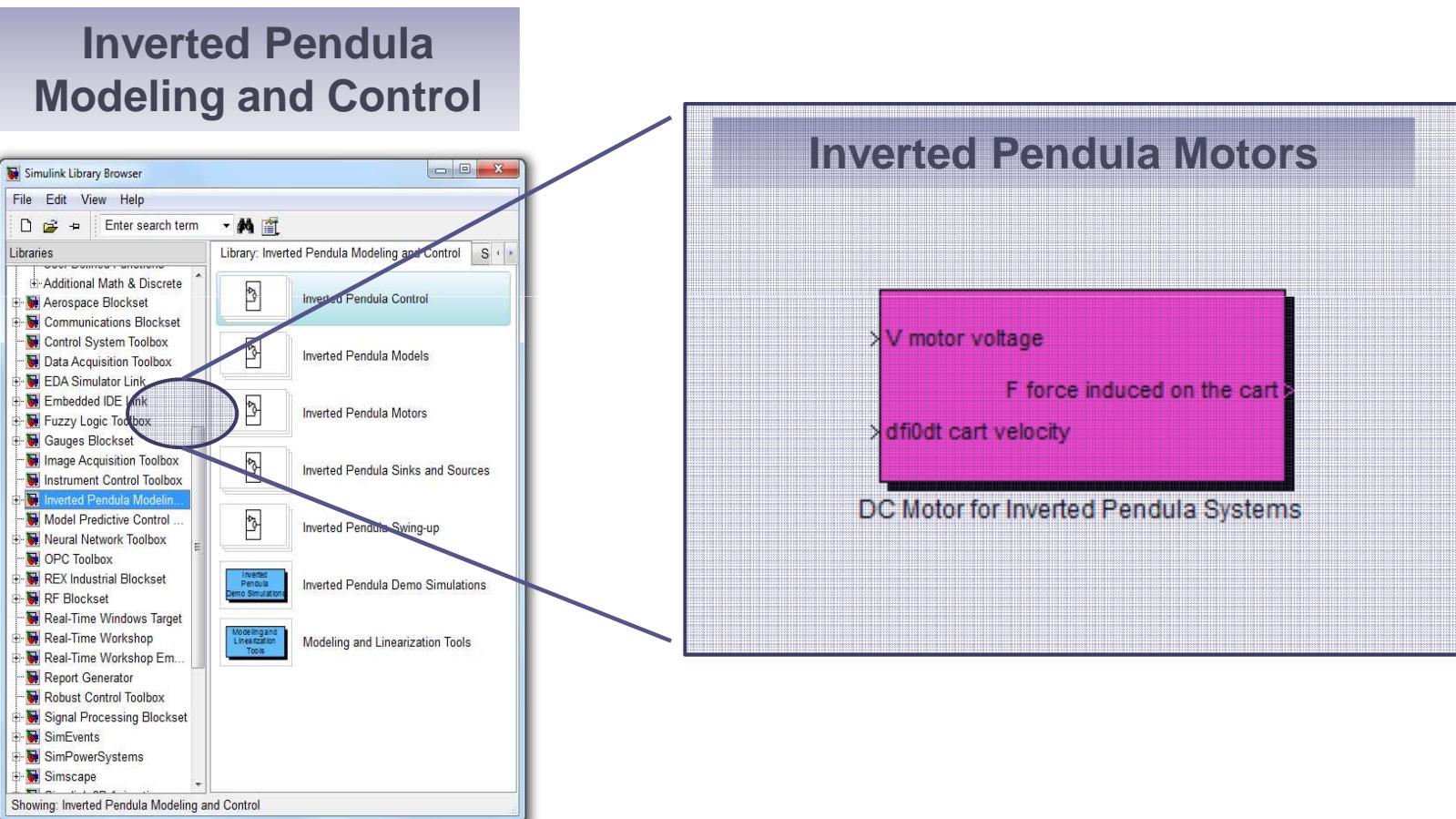
funkčný blok *Rotary Single Inverted Pendulum*

II. B.

8. 5. 2012

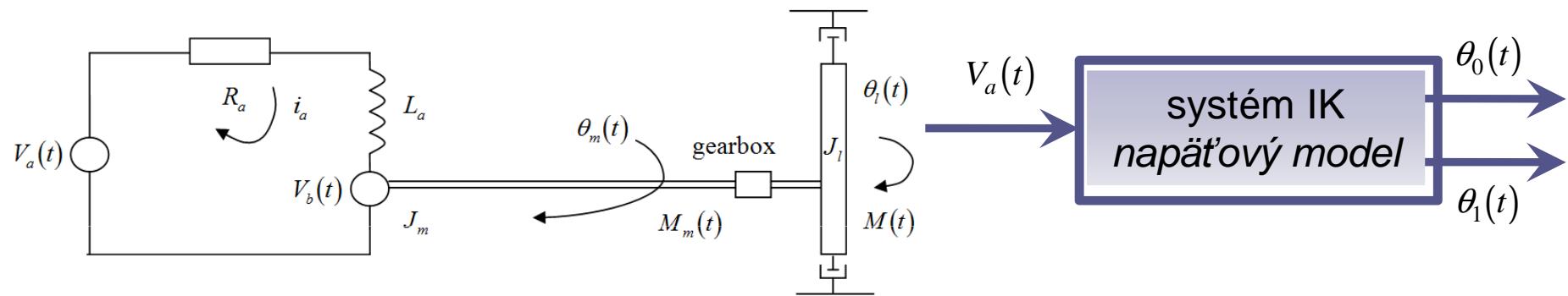
Modelovanie DC motora s aplikáčným využitím pre systémy inverzných kyvadiel (funkčný blok)

8. 5. 2012

II. B.

Model DC motora v tvare prevodného vztahu F/V, M/V

systém rotačného
inverzného kyvadla:

$$M(t) = \frac{k_m k_g}{R_a} V_a(t) - \frac{k_m^2 k_g^2}{R_a r} r \dot{\theta}_0(t)$$

systém klasického
inverzného kyvadla:

$$F(t) = \frac{k_m k_g}{R_a r} V_a(t) - \frac{k_m^2 k_g^2}{R_a r^2} c \dot{\theta}_0(t)$$

> V motor voltage
M torque induced on the cart
> dfi0dt arm angular velocity

DC Motor for Inverted Pendula Systems

> V motor voltage
F force induced on the cart
> dfi0dt cart velocity

DC Motor for Inverted Pendula Systems

8. 5. 2012

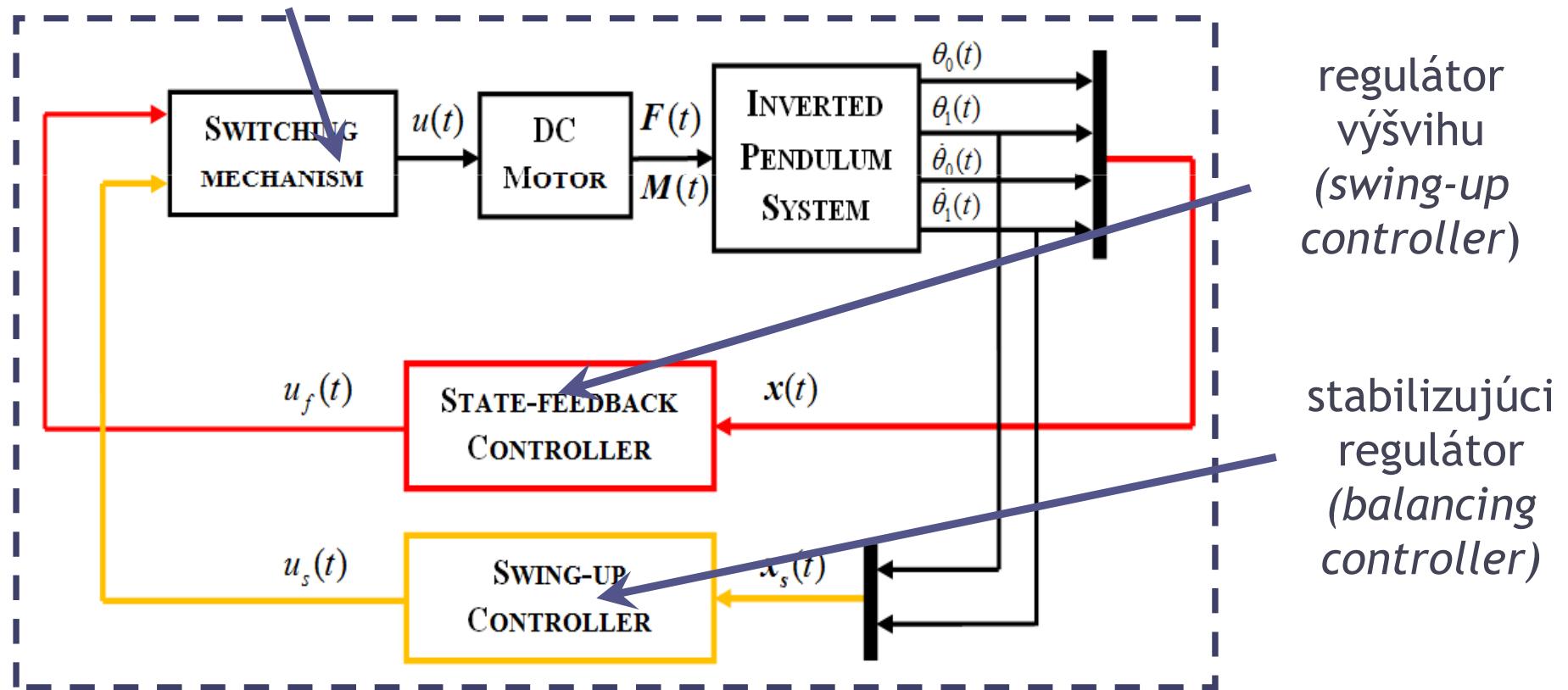
III.

Návrh stratégie riadenia systémov jednoduchých inverzných kyvadiel

III.

Riadenia systémov inverzných kyvadiel - bloková schéma
(cieľ riadenia: výšviu kyvadla z dolnej stabilnej do hornej nestabilnej polohy, zachytenie a stabilizácia)

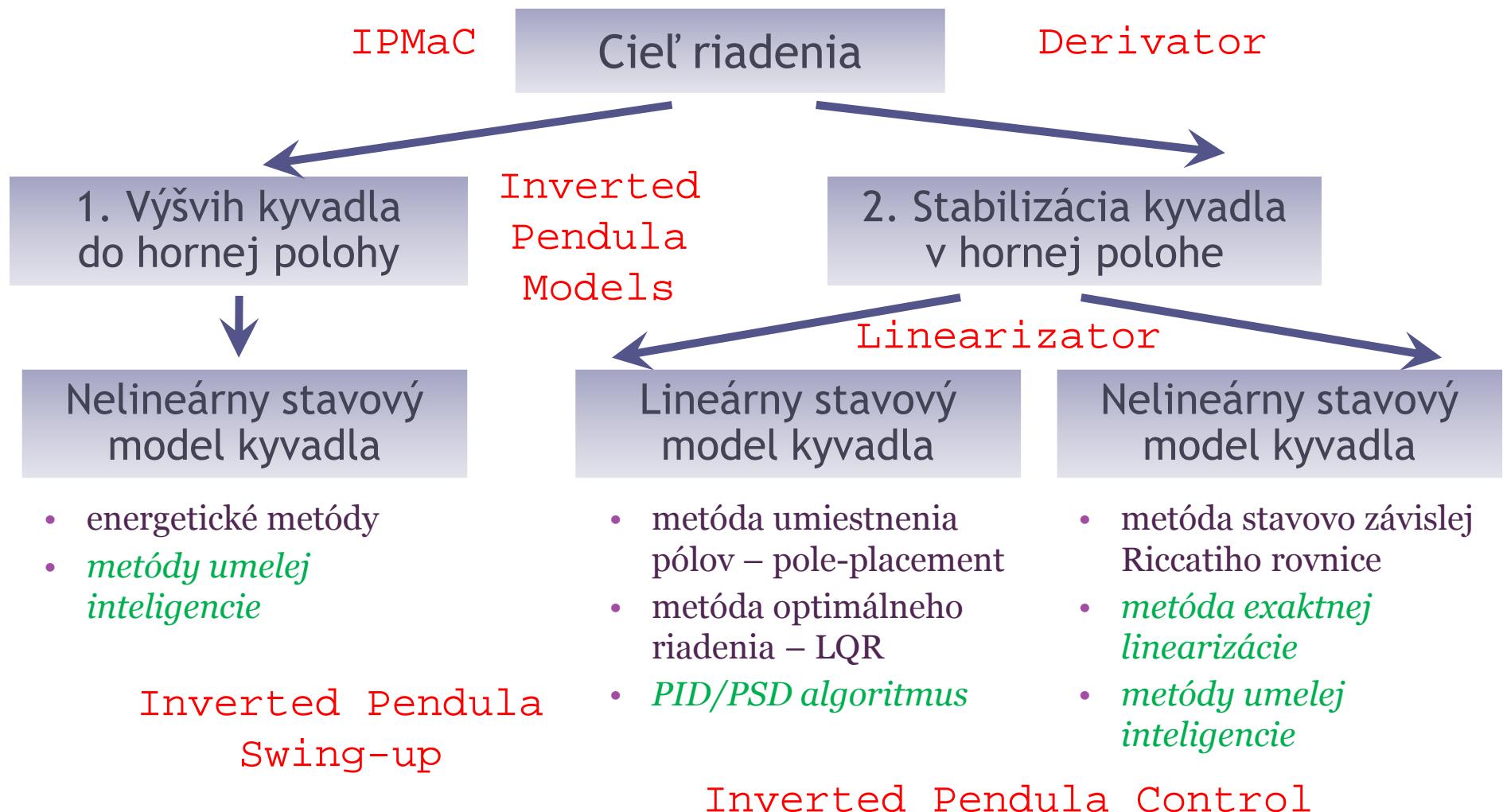
prepínací mechanizmus (*transition/switching mechanism*)

III.

8. 5. 2012

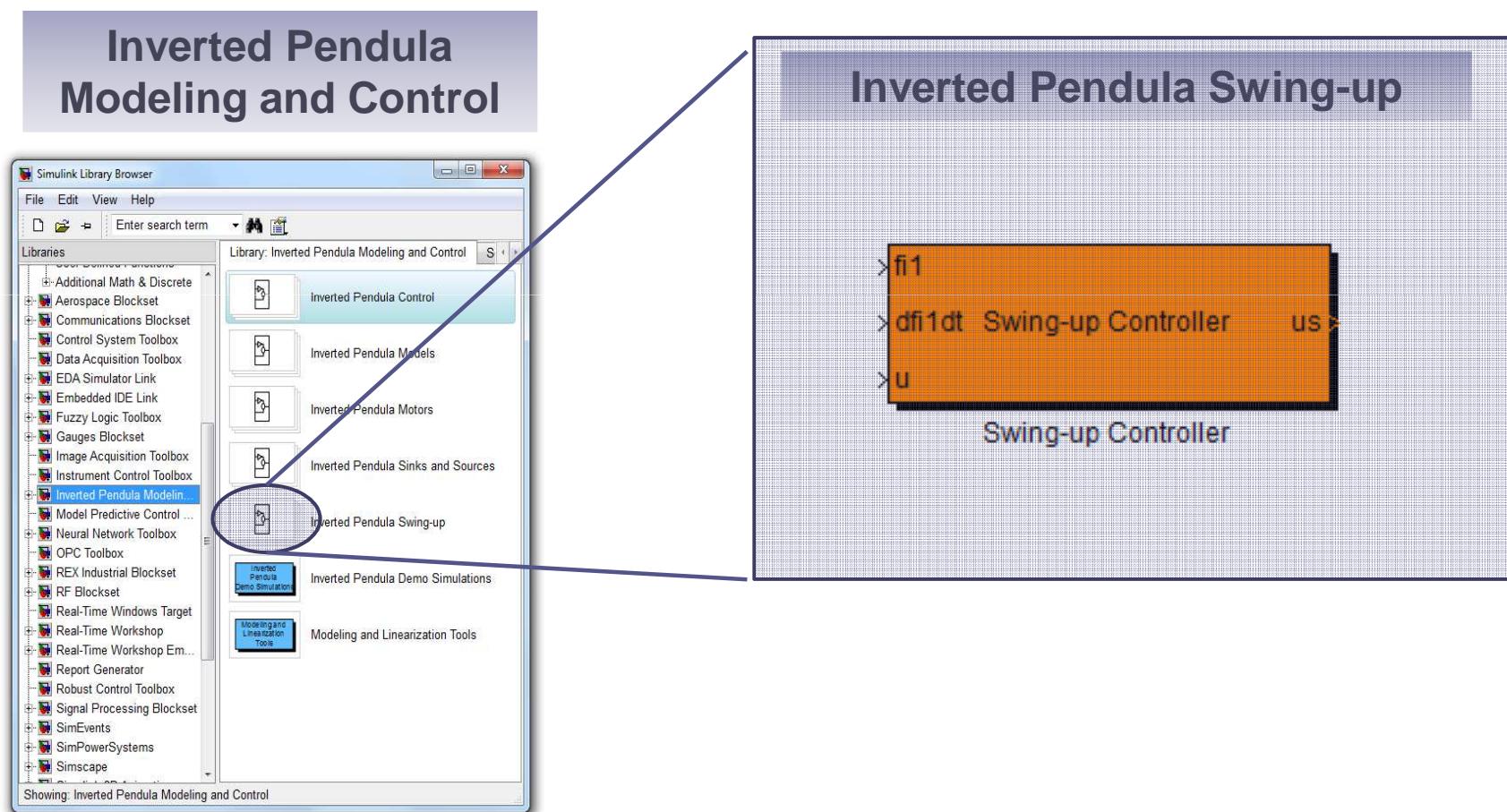
Riadenie systémov inverzných kyvadiel použitím knižnice *Inverted Pendula Modeling and Control*

8. 5. 2012

III. A.

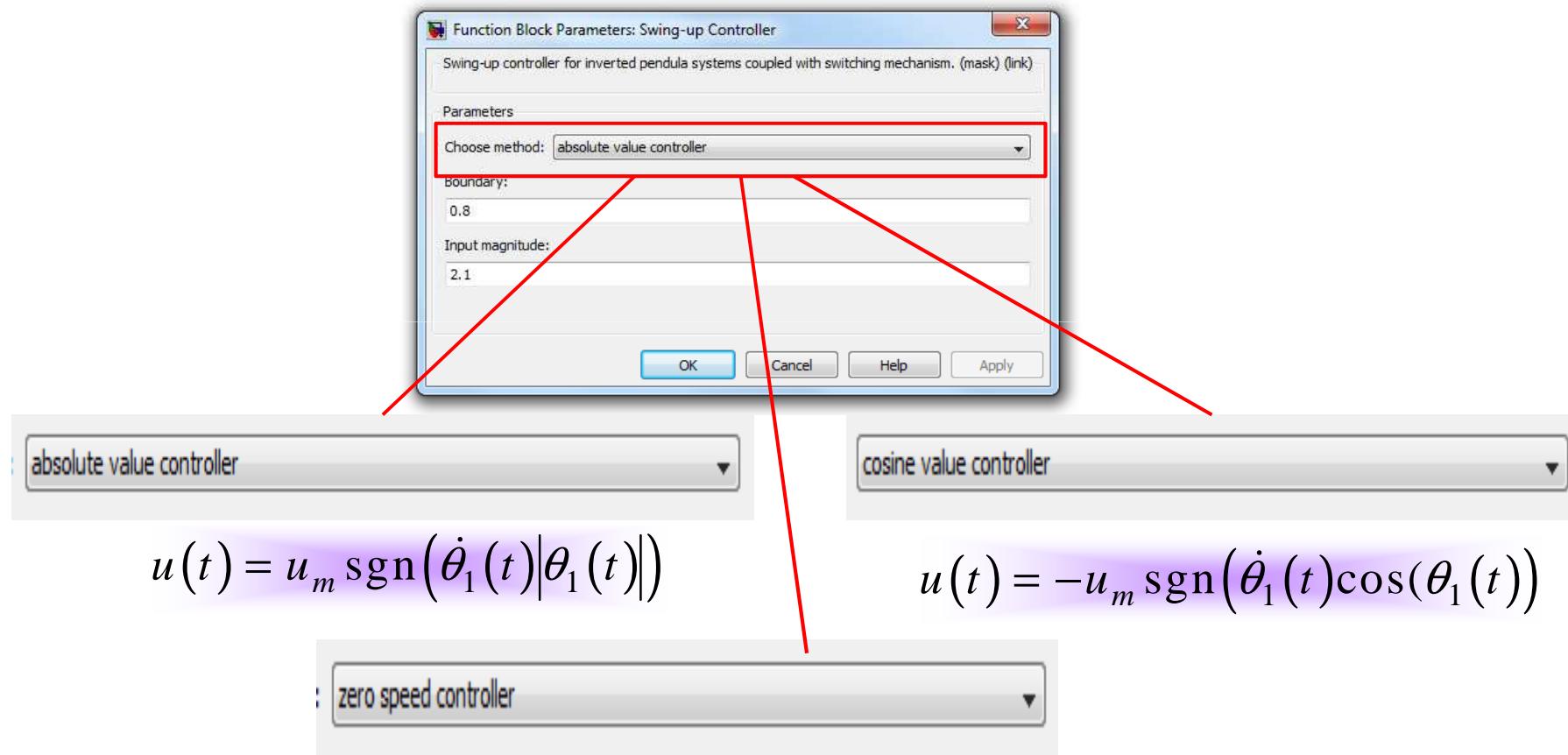
Funkčný blok zabezpečujúci výšvih kyvadla

III. A.

8. 5. 2012

Implementované riadiace zákony pre výšvih kyvadla na energetickej báze

$$u(t) = u_m \operatorname{sgn}(\dot{\theta}_1(t) |\theta_1(t)|)$$

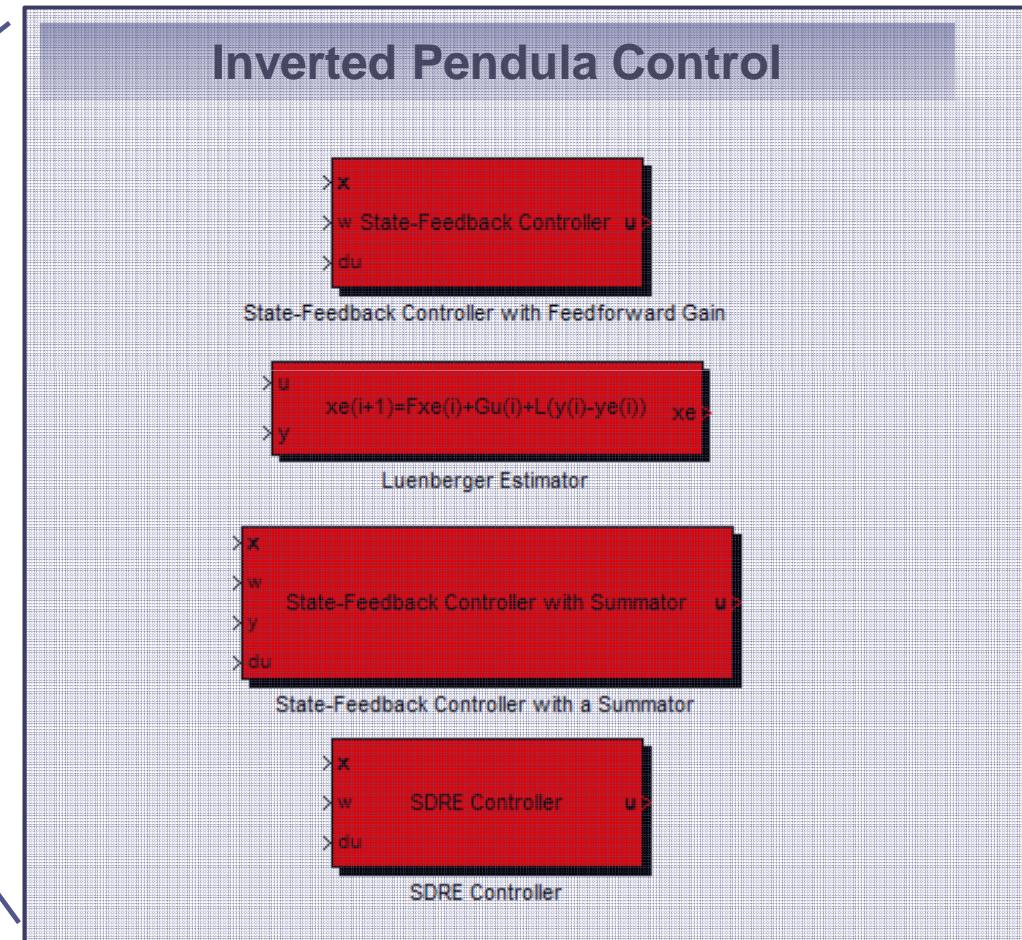
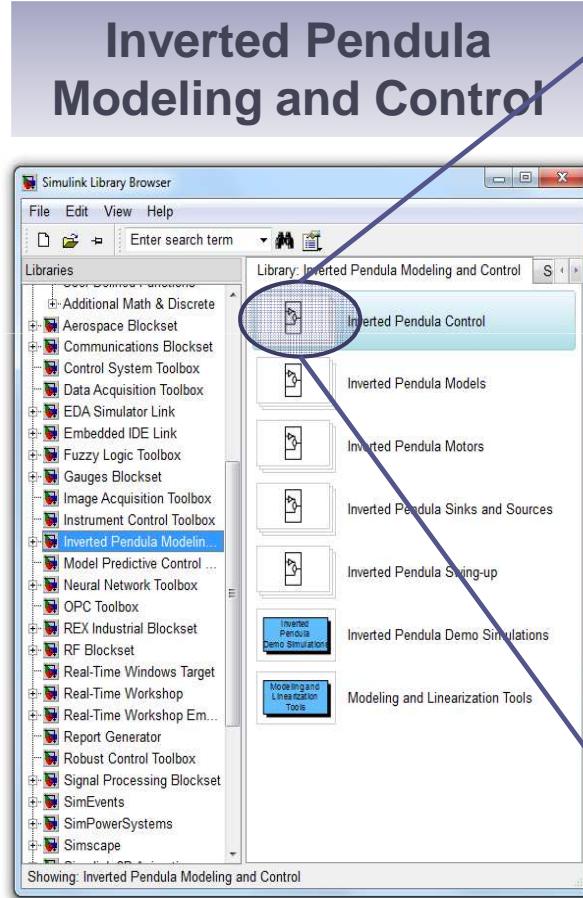
$$u(t) = -u_m \operatorname{sgn}(\dot{\theta}_1(t) \cos(\theta_1(t)))$$

$$u(t) = u_m \operatorname{sgn}(\dot{\theta}_1(t))$$

III. B.

8. 5. 2012

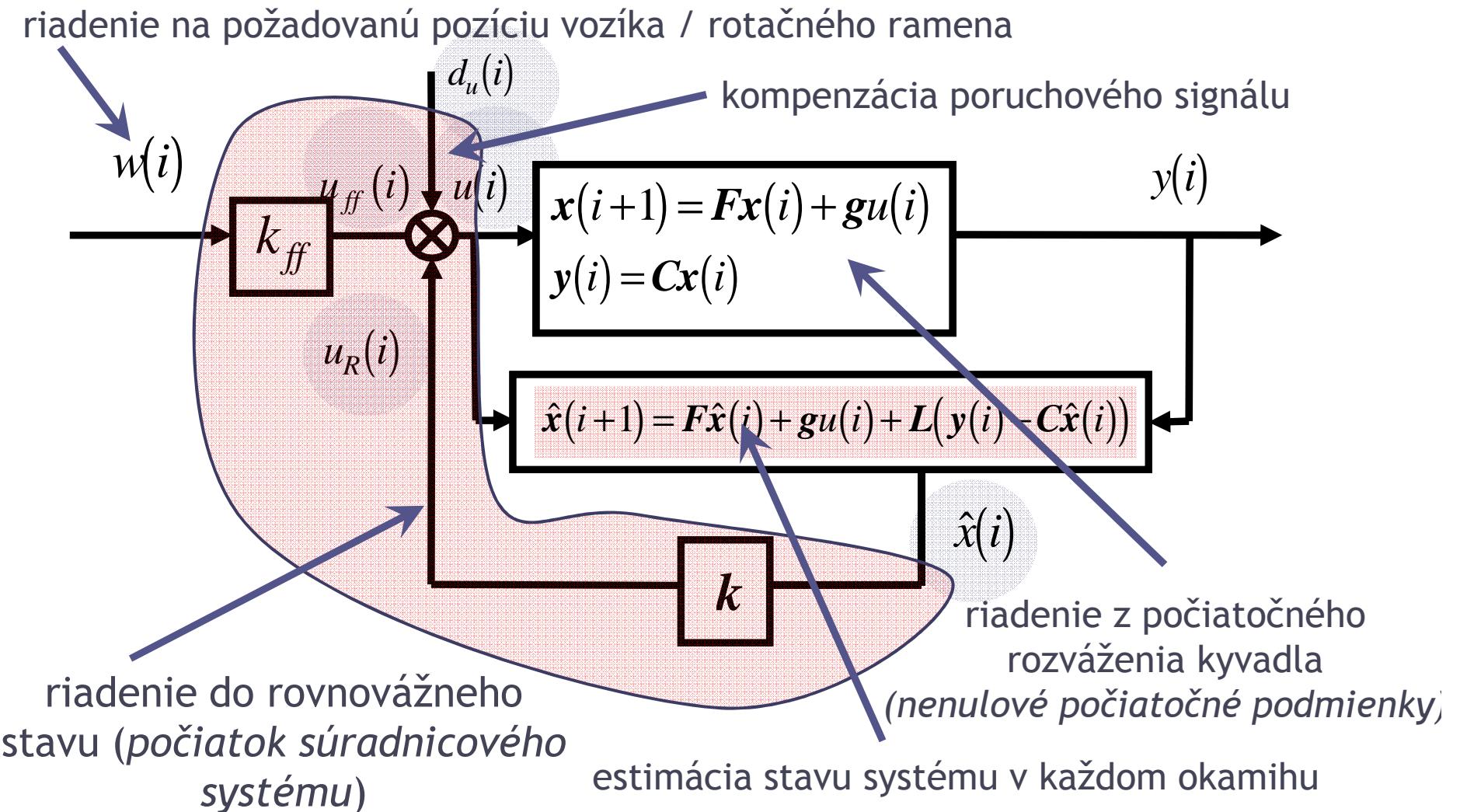
Funkčné bloky zabezpečujúce stavové riadenie

III. B.

8. 5. 2012

Spätnoväzobné stavové riadenie - princíp a ciele riadenia

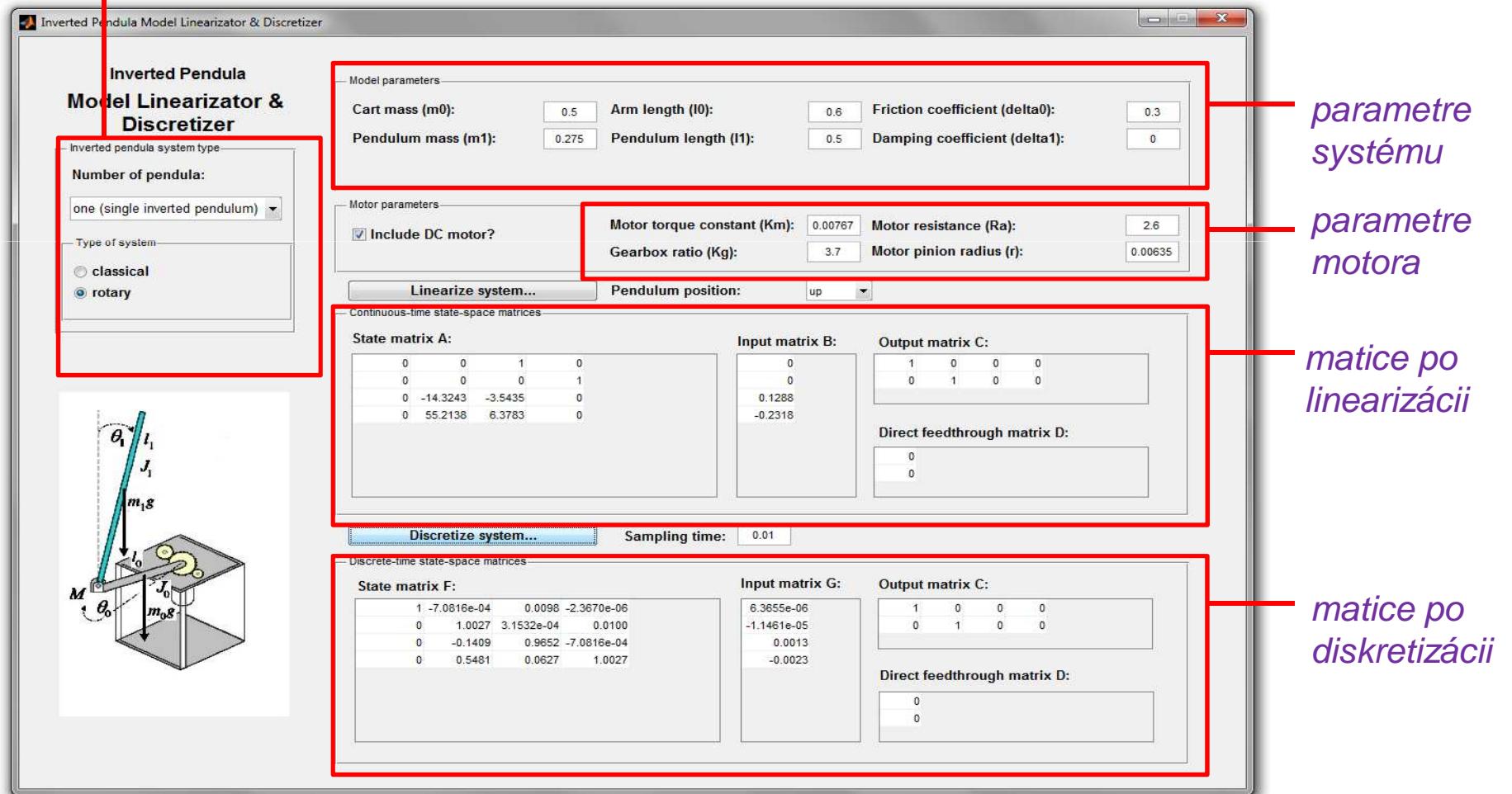

8. 5. 2012

III. B.

Inverted Pendula Model Linearizator & Discretizer

výber typu systému a počtu kyvadiel

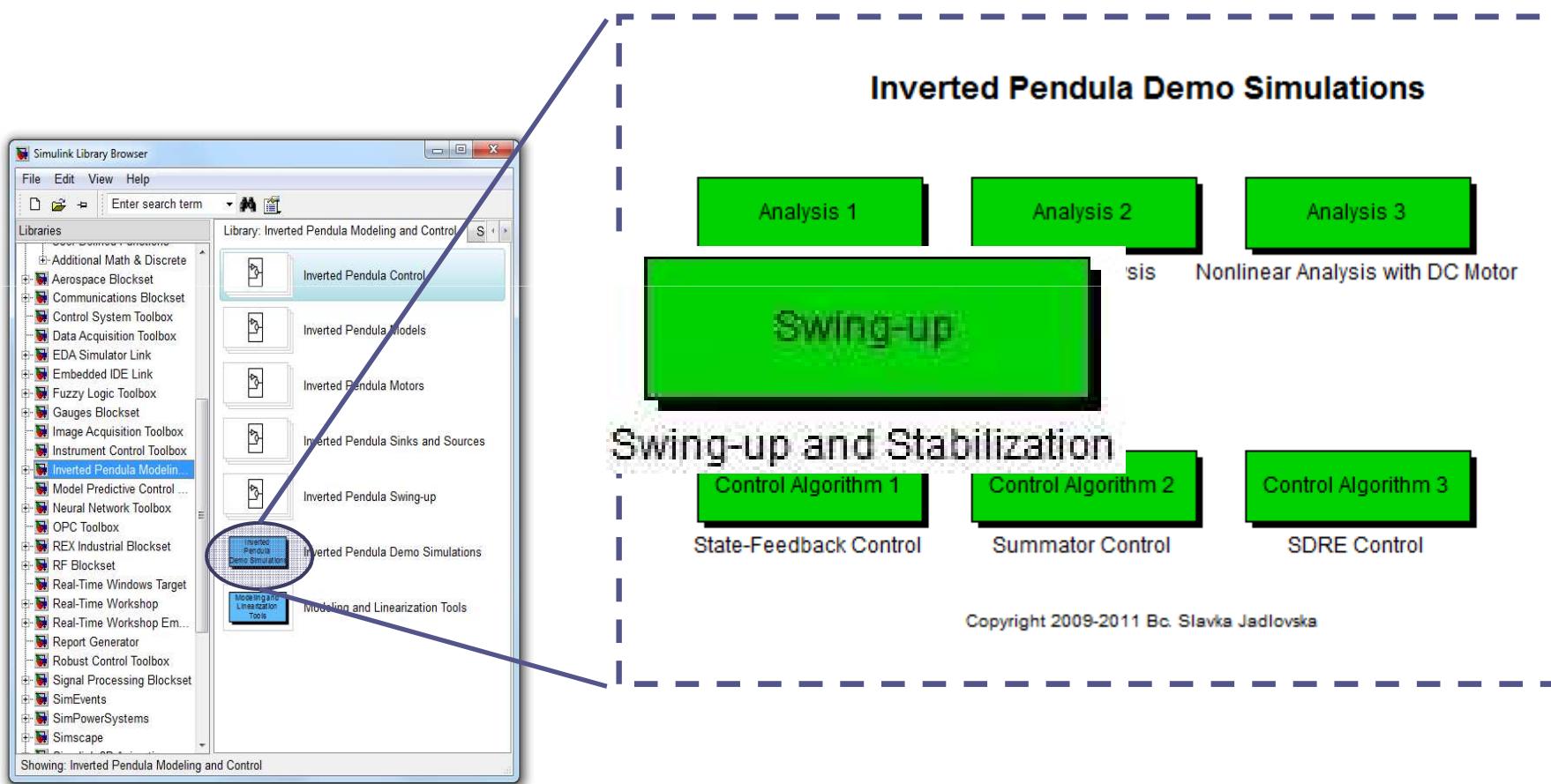
8. 5. 2012

IV. Overenie a vyhodnotenie navrhnutej riadiacej stratégie

IV.

8. 5. 2012

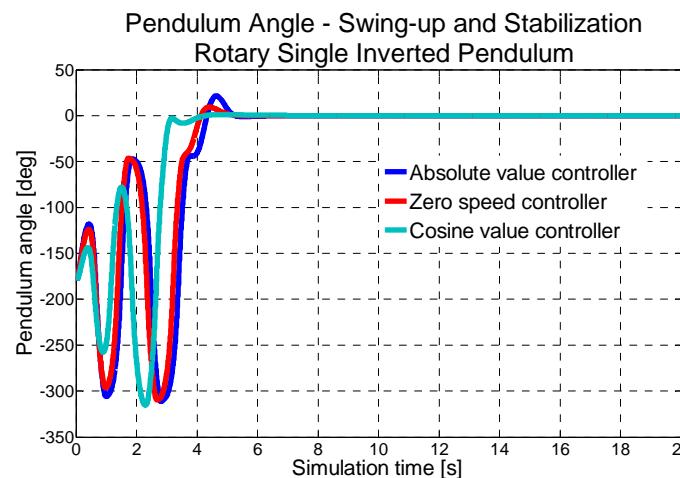
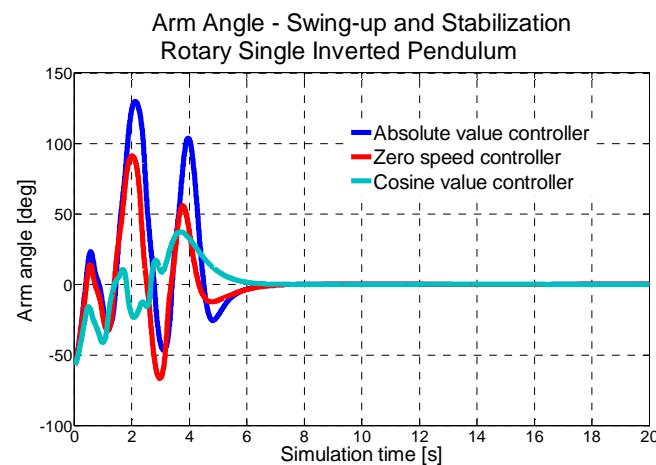
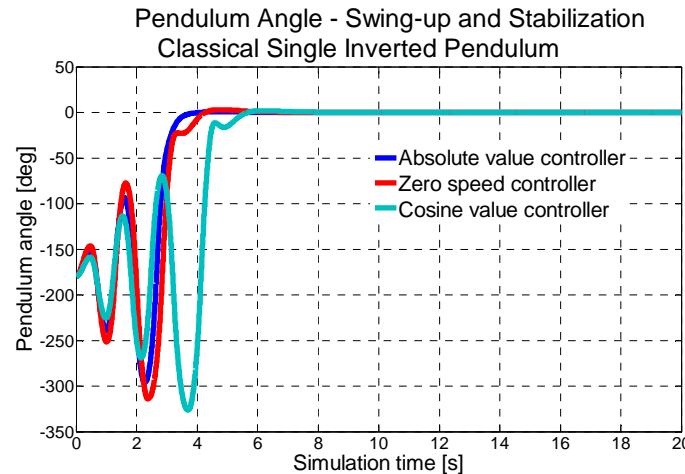
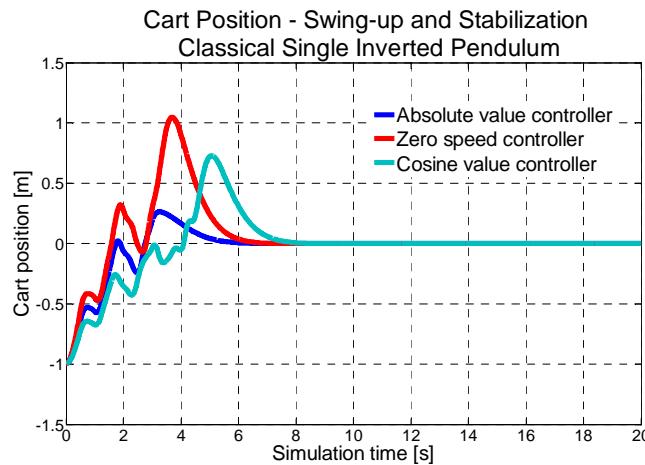
Demonštračné simulácie výsledkov metód výšvihu a následnej stabilizácie kyvadla

IV.

8. 5. 2012

Výsledky simulácií výšvihu kyvadla pomocou 3 rôznych metód a následnej stabilizácie metódou LQR

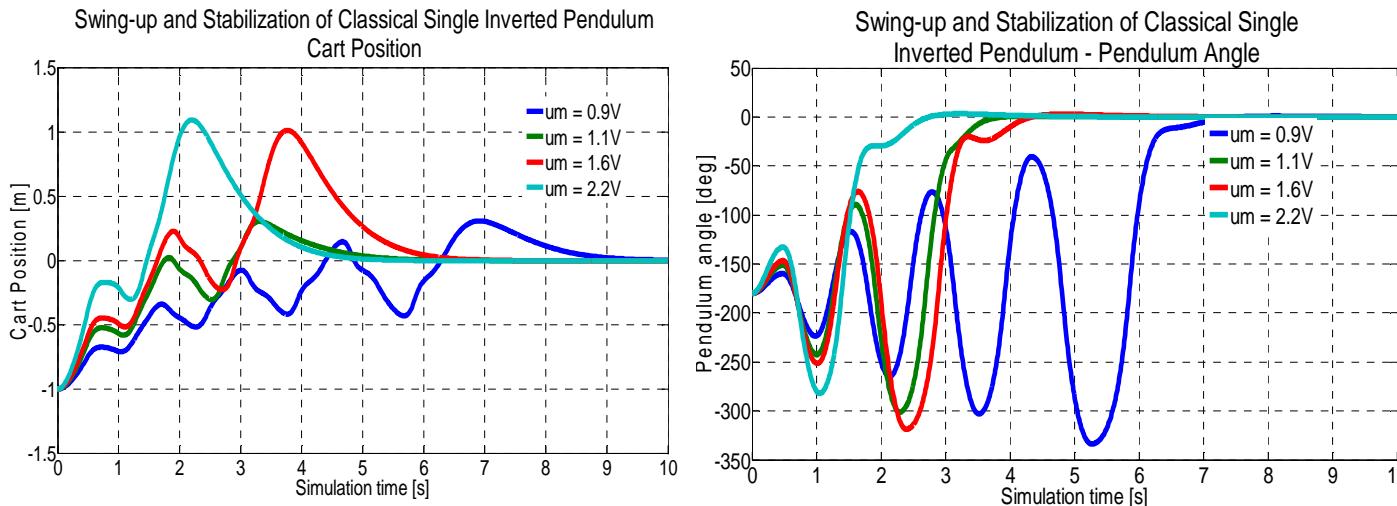
**Classical Single
Inverted Pendulum
Swing-up and
Stabilization
(force model)**

**Rotary Single
Inverted Pendulum
Swing-up and
Stabilization
(torque model)**

IV.

8. 5. 2012

Výsledky simulácií výšvihu kyvadla a následnej stabilizácie - porovnávanie vplyvu rôznych hodnôt vstupného zosilnenia

**Classical Single
Inverted Pendulum
Swing-up and
Stabilization
(voltage model)**

Záver:

- čas výšvihu nepriamo úmerný vstupnému zosilneniu
- neobmedzené zvyšovanie zosilnenia spôsobuje rast uhlovej rýchlosťi kyvadla
- pri nízkych hodnotách zosilnenia je potrebný väčší počet výšvirov, čím sa vozík / rameno
- v oboch prípadoch sa stav systému môže vzdialiť od rovnovážneho stavu tak, že prepínací mechanizmus je neúspešný

V. Zhodnotenie dosiahnutých výsledkov

- návrh stratégie riešenia problému **výšvihu a stabilizácie** jednoduchých inverzných kyvadiel (klasické a rotačné inverzne kyvadlo)
- knižnica funkčných blokov ***Inverted Pendula Modeling and Control***
 - programový rámec pre riešenie úloh modelovania a riadenia systémov inverzných kyvadiel
 - vhodný nástroj pre návrh a overenie **hybridných metód** riadenia nelineárnych systémov

8. 5. 2012

Ďakujem za pozornosť.